

Танъгъчд сән хаалгъс кергтә

Хальмг танъгъч хәрү бурдә-гдснәс нааран джил болчкв. Танъгъчин эдл-ахуг боли культуриг бодлулгъяр, эн саамд збвәр эләд кәдлмш кегдв. Тер тоод, урднь йир му хаалгъста бәасн теетт, шинәс хаалгъ тосхлгъяр, урднь бәасн хаалгъсинь яслгъяр бас тодрха, темдгтә кәдлмш кегдв.

Ниднин джил Элст—Дивн хоорндк чолун хаалгъ яслгъяр, Элст-Садовое хоорндк хаалгъ яслгъяр бас збвәр ик кәдлмш кегдв. Государственн мәнтар кегдх хаалгъс тосхлгъ болн ясвр келгәнә кәдлмш гаруд ниднин джил 1 сай 746 мингън арслнь темдгдлдә. Государствин гаргъдж бгсн тер мәнгн ниднин джил цугъарн олзлгдв.

Бәәрн газрар чигн, шинәс хаалгъс тосхлгъяр, урдк, хуучн хаалгъс яслгъяр чигн, ниднин джил му биш кәдлмш кегдв. Западн районахн ниднин джил, хаалгъс яслгъна зурагъан кӯцнднь кӯцәцхәв. Тер кәдлмшт ик нилчән халдаснь района хаалгъчин отделин заведующ ур Подлесный. Хаалгъс яслгъна кәдлмшин зурагъан, нидн джил Юстинск район (района хаалгъчин отделин заведующ ур Бадмаев), Сарпинск район (района хаалгъчин отделин заведующнь ур Шишканов), бас кӯцнднь тәгсәдж кӯцәцхәв.

Хальмгин хаалгъ тосхачнр дунд, удан кәдлцхәсн, дамшлтта улс ода деерән цбкн. Эдн цаарандан бсдж олд болхнь мел лавта. Ниднин джил Юстинск районд, хаалгъчин кәдлмш келгәнд, кесн кәдлмшәрн йилгәрсн грейдерист Бадма-Хараев, Западн районд, хаалгъчин кәдлмшин мастер Зозуля, эднә кесн, кӯцәсн сән кәдлмш темдгдсн болдг.

Ниднин джил, зурагъар кӯцәгдх збвтә 100 километр хаалгъ ясгдхин орчд 450 километр грейдерн-профилированн хаалгъ ясгдсн. Дал гар такт тосхгдх бәасн—34 такт, зәрмнь шинәс кегдсн, зәрмнь ясгдсн болдг.

Цуг эн тоотиг дигләд-тоолад авад ирхлә, дуту-дунднь олд болдг болв чигч, кегдсн темдгтә кәдлмш бәәхнь мел ил.

Тер бийнь зәрм район, эн халх кәдлмшиг йир гундлта кевәр кецхәв. Хаалгъс яслгъна кәдлмшән ниднәгә Яшкульск район кӯцәдж чадсн уга. Района кӯцәгч комитет (ахлачнь ур Метла), района хаалгъчин отделин заведующ Гыковиг эврәннь шиш-

лнь кәдлмшәснь хагъцулад, туг дару-дарунь, онгдан кергудәр командировка йовулад бәасн йовдл бәәнә. Целинн районахн (района кӯцәгч комитетин ахлачнь ур Сидько) тун дорхнь даву йовдл гаргъдж. Района хаалгъчин отделин заведующ ур Бакулинн, муугъар кәдлджәнә гиггәд, кәдлмшәснь гаргъчкад, района хаалгъчин отделан мел уга кеггәд хуурулхмн гидж шиидвр гаргъдж. Эду мет уха-седкл Юстинск района толгъачнр бас зүүджәцхәдгдж. Энугиг йир ик хаджгъяр йовдл гидж келх кергтә.

Хальмг танъгъчин эдл-ахуг боли культуриг тургәр бодлулдж босхкин тәлә, Коммунистическ партъ боли Советск правительств мел тасрхан уга онгн, кецу гидг кинән килмджән узулнә. Хальмг танъгъчд узулджәх дбнъ-нбкд ода мел тасрлт угагъяр цбврәд ирлдәд бәәцхәнә.

Шишлнь хаалгъс тосхлгъна боли хуучн хаалгъсиг яслгъна кәдлмш келгәнд нерәдгддж эн джил збвәр олд техник ирхмн. Теднә тоод турун болдж ирхнь: кучтә ик чидлтә 5 автогрейдер, залггдг 4 грейдер, олд зусн чидлтә 15 трактормуд, 2 экскаватор, 3 цистерн, 6 автомашин, ацагъан эврән буулгәдг кесг машин, нань чигн збвәр олд тиим техник ирхмн.

Хаалгъчин кәдлмшт эн джил государств йир ик мәнг гаргъдж бгчәнә. Ганцхн Элст-Дивн хойрин хоорндк хаалгъ яслгәнд 3 сай 200 мингън арслнь гаргъдж бггдджәнә. Туунәс 1 сайнь Манцын гол деегур такт тәвлгәнд гарггдхмн.

Хаалгъчин кәдлмшиг гарддж, теруг делгрүлхин эркд Элст балгъснд 22-ч номертә машин-хаалгъчин станц бурдәгдджәнә. Хаалгъчин дөрвн участк танъгъчд кәдлхмн.

Эн джилин кәдлмшин агунь, ниднин джилинәр болхла, кесг холван ик.

Тер тәләд чигн, танъгъчин хаалгъчин халх кәдлмшин отделин нилчнь, эн иим ик даалгъврта кәдлмшт нег улү темдгтә ил болх збвтә.

Кех кәдлмш ик. Хальмг танъгъчиг сән хаалгъста болгългън—цуг олд-әмтнә керг.

Эн тәриг сәәнәр, бурдәмджтәгъяр, тургәр кӯцәхлә—цуг мана партийн, советск, комсомольск боли профсоюзн организацсин, цуг мана олд нерн болдж гархмн.